

Uvodno izlaganje Wolfganga Petritscha na sastanku Radnog stola Pakta stabilnosti o ekonomskoj rekonstrukciji, razvoju i saradnji

Predsjedavajući Fabrizio Saccomanni

Kopredsjedavajući Dragan Mikerević

Specijalni koordinator Bodo Hombach

Predsjedavajući Vijeća ministara Zlatko Lagumdžija

Dame i gospodo,

Bosna i Hercegovina je morala savladati mnoge prepreke kako bi mogla aktivno učestvovati u procesu regionalne saradnje, pa ipak je sada u potpunosti uključena u svaki nivo iste. Posebno je zadovoljstvo vidjeti da je Sarajevo, grad koji je bio svjedokom nastanka Pakta stabilnosti 1999. godine, sada domaćin radnog sastanka na visokom nivou na kojem se raspravljaju ekonomska pitanja koja utiču na cijelu jugoistočnu Evropu.

Želio bih odati priznanje Ministarstvu evropskih integracija BiH za rad koji je uložilo kako bi organiziralo ovu konferenciju kao i za usmjeravanje napora na učešću Bosne i Hercegovine u institucijama Pakta stabilnosti. Formuliranje politike na nivou države iziskuje stalnu i često dugotrajnu

koordinaciju, ipak krajnji rezultat je jedinstven angažman na međunarodnoj sceni što može biti samo od koristi svim građanima Bosne i Hercegovine.

Dozvolite mi da vam danas skrenem pažnju na jedan aspekt bh. političkog iskustva za koji vjerujem da bi bilo korisno da se podijeli sa drugim zemljama u regionu. Dejtonski mirovni sporazum je ustanovio složen sistem decentralizirane vlasti. Usklađivanje pravnih i ekonomskih sistema oba entiteta, naročito stvaranje jedinstvenog ekonomskog prostora, uključuje kontinuiranu debatu i – sve više – spremnost da se u cilju uzajamne koristi riješe problemi.

Ovo na neki način odražava proces koji je otpočeo na regionalnom nivou. Kako u BiH, tako i u jugoistočnoj Evropi općenito, postoji približavanje programskih prioriteta. Ovo približavanje prioriteta je na veoma značajan način usredotočeno na ekonomski razvoj i u širem smislu na puno partnerstvo sa Evropom.

Možemo li svi mi – sa svojim različitim kulturnim senzibilitetom, političkim specifičnostima i ekonomskim kapacitetima – ići u istom pravcu?

Mislim da možemo.

Gotovo svi se danas slažu da viši nivo privatnih investicija, kako domaćih tako i stranih, predstavlja uslov za daljnji razvitak i stabilnost. Između ostalog, bit će od suštinskog značaja, da zemlje ovog regiona unaprijede svoje trgovačko zakonodavstvo kako bi ga uskladile sa evropskim standardima. Ovo znači da će njihovi zakonski okviri postajati sve sličniji i usklađeniji. Štaviše, ukoliko jedna zemlja uspješno privuče investicije, njeni susjedi imaju dobre izgleda da od toga profitiraju. Ekonomski razvitak u bilo kojoj od zemalja

članica Pakta stabilnosti ima potencijal da poveća potražnju te zemlje za robama i uslugama njenih susjeda. Pored toga, strani investitori koji uđu na jedno tržište će, što je logično, pažljivije ispitati mogućnosti koje postoje na susjednim tržištima. To doista može biti sastavni dio njihove suštinske strategije.

To će, međutim, zahtijevati konstantno angažiranje i ulaganje napora od strane svake zemlje. Svaka zemlja je odgovorna da učestvuje i da ispuni svoje obaveze. Razgovori koje ćete kasnije tokom jutra voditi o implementaciji Memoranduma o razumijevanju o liberalizaciji trgovine će vam pružiti značajnu priliku da upravo to i uradite.

Bosna i Hercegovina, koja se kasno uključila u regionalni proces, pokazala je da i ona može pokrenuti inicijativu. Upravo juče su četiri ministra koja predstavljaju zemlje smještene uz rijeku Savu postigla sporazum o poduzimanju mjera za ponovno otvaranje ove rijeke i kontinuirano upravljanje istom.

Rad na ponovnom uspostavljanju lučkih kapaciteta u Brčkom je već završen, uz dragocjenu pomoć Vlade Italije, a BiH je imala istaknuto mjesto pri koordiniranju napora da se ova rijeka još jednom učini ključnim trgovačkim vodenim tokom.

Ova rijeka više neće biti simbol podjele već simbol šanse za sve zemlje koje se nalaze duž njenog toka. Zbog toga, kao takav, "Sporazum o rijeci Savi" koji je postignut juče, ilustrira prednosti regionalne saradnje.

Još jedna oblast u kojoj Bosna i Hercegovina ima vodeću ulogu, kada su u pitanju zemlje bivše Jugoslavije, jeste u moderniziranju svog finansijskog sektora, i to ukidanjem

starih, komunističkih zavoda za platni promet i zamjenom istih modernim komercijalnim bankarskim sistemom. Građani su počeli bankama povjeravati svoj novac, na taj način osiguravajući bankarskom sistemu rezervu novčanih sredstava za kredite i ulaganja. Sada smo svjedoci ponovnog oživljavanja bankarskog sektora, i ovo je oblast gdje je BiH preuzela vodstvo u jugoistočnoj Evropi.

Zemlje regiona mogu na koristan način podijeliti ovo iskustvo, i upravo je razmjena informacija u skladu sa Ugovorom o investicijama već dala jednu dimenziju dosljednosti u formuliranju politike od strane zemalja članica Pakta stabilnosti.

Uspjesi koji budu postignuti u svakoj od zemalja članica Pakta stabilnosti će stvoriti regionalni imidž koji će ići u prilog svima. Tokom vladavine "Azijskih tigrova", na cijelu jugoistočnu Aziju se gledalo kao na jedinstveno razvojno područje pogodno za ulaganja. Došlo je vrijeme da očekujemo da jugoistočna Evropa bude u centru pažnje ostatka Evrope ne zbog teškoća, već zbog ubrzanog ekonomskog razvitka. Nadam se da će kroz rad ove konferencije takav ishod postati barem malo bliži.